

Morfologia slovenskej krajiny s množstvom splavných vodných tokov vytvárala vynikajúce podmienky pre vodácku turistiku a tým aj pre činnosť vodných skautov. Vodný skauting bol spojený s prvopočiatkami skautingu na Slovensku. Prvé tzv. diaľkové plavby skautov na platiach dole Váhom boli vlastne vodáckymi túrami, spojenými s akýmiś druhom putovného tábora. Prvá takáto plavba ešte uhorských skautov sa uskutočnila ešte v dnoch 4. až 21. 7. 1913, z Kralovian až po ústie Váhu do Dunaja. Akcia ostala dlho v živej pamäti skautov a v lete 1921 ju zopakovali trenčianski skauti plavbou plťí z Lubochne do Komárna. Jeden z jej účastníkov, Oldrich Kočíš, napísal o tejto ceste článok-reportáž, ktorá vychádzala od 8.3/1922 slovenského skautského časopisu Buď pripravený.

Bohatá história skutočného vodného skautingu začala až v rokoch 1924/1925. V roku 1924 vznikol v Bratislave 2. oddiel skautov v rámci ZJS. RČS. Pôvodne to bol "pozemný" oddiel, ale od roku 1925 sa začal systematicky venovať vodáckej činnosti. Premenoval sa na Oddiel vod. skautov "DUNAJČÍK" a na Slovensku sa takto stal súčasne aj jedným z prvých organizovaných oddielov vodáckeho športu vôbec. Už v tom istom roku, v dnoch 7.9. až 9.6.25 sa jeho členovia zúčastnili prvých kanoistických závodov, poriadaných Klubom čs. turistov a lyžiarov z Trenčína do Piešťan. Tento pretek sa uskutočňoval aj v nasledujúcich rokoch a bratislavskí "Dunajčiaci" sa vždy pravidelne zúčastnili. Keď chlapci z oddielu dovŕšili mužný vek, z vodáckeho oddielu skautov sa stal 16. klub "Old skautov-Dunajčák". To už boli viacerí jeho členovia zárobkovo činní a tak pomáhali aj hospodársky svoj klub zveľaďiť. Na petržalskom pravom brehu Dunaja si klub vystaval vlastnú lodenicu a neskôr si obstaral aj námornú jachtu, s ktorou Dunajčiaci absolvovali mnoho vodáckych ciest nielen po splavných európskych riekach, ale aj po Jadranskom, Čiernom, Egejskom a Stredozemnom mori. Z Dunajčikov sa stali skutoční "národníci". Neskôr bol klub OS premenovaný na Klub vodných športov-Dunajčák /KVS/-Bratislava, ale vždy sa hrdo hlásil ku svojej skautskej tradícii.

V roku 1928 boli Dunajčiaci spoluorganizátori 1. slovenských majstrovstiev vodných skautov na trase Lubochňa-Zilina, spolu s 3. oddielom Žilinských skautov. Tento oddiel začal vodácky šport praktizovať ešte v roku 1926, najskôr tiež, ako "pozemný" oddiel ZJS. RČS, až sa postupne preformoval na špecializovaný oddiel vodných skautov. Okrem bratislavských a žiligských skautov sa kanoistike a vodnej turistike venoval celý rad ďalších skautov v iných mestách, u špecializovaných vodáckych oddielov KČST. V Žiline to bola predovšetkým vodácka trojica skautov Boleček, Kekely a Stern, v Trenčíne prakticky celé skautské vedenie: Fr. Gašparík, St. Masaryk, Zozard Ripka, Bidla, ale aj mladší skauti I. Kubo, J. Samák, Raček a ďalší. Podobne to bolo aj v Piešťanoch. Skauti mali vôbec veľmi blízky vzťah k vodným športom, hlavne k romantike vodnej turistiky.

Začiatkom roku 1929 vznikol v Bratislave už tretí oddiel vodných skautov a v marci 1929 tam už existoval Zbor vodných skautov. Do konca roku 1929 mali oddiely tohto zboru už 10 plavidiel, na ktorých do konca vodáckej sezóny 1929 uplávali po Dunaji, Váhu, Hrone a iných európskych riekach spolu 18.316 km. Najlepší vodáci boli Z. Zdenek, K. Skypala a J. Voltman. O činnosti bratislavských vodných skautov sa zmienujú články v slovenskom skautskom časopise Buď pripravený, roč. 1925, č. 13, roč. 1929, č. 3, 4 a 7.

V roku 1930 sa do dejín bratislavských Dunajčikov ako najvýznamnejšia vodácka akcia zapísala 1373 km diaľková plavba na kajakoch z Bratislavy do Ruščuku, pri ktorej plavbou, teda bez prenášania lodí prekonal aj povestné, obávané katarakty "Železné vráta". Touto technicky mimoriadne náročnou plavbou si bratislavskí vodní skauti získali ohromný rešpekt u celej domácej "národníckej" a vodáckej verejnosti. Chlapcom-vodným skautom sa už nikto nevysmieval.

znak VS.

Ing.arch. Štefan Androvič: Vodný skauting na Slovensku. Jar 1989. Digitalizácia Uzlík, 52. O.S. Trenčín, apríl 2016.

Od prelomu dvadsiatyh a tridsiaty ch rokov nastáva v celom Československu značný rozvoj vodného skautingu, čo možno pripisovať predovšetkým neformálnej spolupráci medzi Zväzom Junákov-skautov RČS na jednej, Svazem kanoistů a Klubom čs. turistov a lyžiarov /KČST/ na strane druhej. Význam tejto spolupráce spočíval predovšetkým v tejto zásade:

Oddiely vodných skautov vytvárali vynikajúce organizačné zoskupenia so základnou skautskou výchovou členov, schopných dosahovať aj vo vodných športoch mimoriadne výsledky. Bol to takmer ideálny základ pre tvorbu "záloh" vo výchove zdatných a morálne silných jedincov, ktorí by neskôr reprezentovali čs. vodácky šport. Skauti nemali, ako nedotovaná organizácia dobrovoľného charakteru, predpoklady pre finančné a materiálové zvládnutie náročných požiadaviek na vybavenosť, cestovné a praktický výkon kanoistiky. V zmysle dohody toto získali v podpore športových zväzov kanoistov a turistov, ktorí ochotne dali k dispozícii svoje materiálové aj priestorové vybavenie, t.j. predovšetkým lode a lodenice. Na Slovensku boli viacerí skautskí činovníci súčasne aktívnymi členmi predovšetkým v KČST, teda klube, ktorý ebhospodaroval hlavne na Váhu celý rad lodeníc. Žiaľ, toto malo aj druhú stranu mince. Vedenie niektorých odbočiek vodáckych odborov KČST použilo vytváranie jednotiek vodných skautov ako základ pre bázu výchovy svojho vodáckeho dorastu, ale len čo sa ich činnosť trochu stabilizovala, presadzovali svoj športovo-výchovný program, ktorý z časových aj programových dôvodov začal postupne z činnosti vytláčať skautskú náplň. Tam, kde si skauti viac vážili program skautský, došlo časom k rozkolu a rozchodu s telovýchovnými bazami KČST, jednoducho skauti z tzv. dorastových oddielov KČST odišli. Tam, kde bolo citeľne slabšie skautské vedenie, skautský duch sa rozplynul a celkom bol pohltý športovo-turistickým programom činnosti zložiek vodáckych oddielov KČST. Preto sa napr. v Trenčíne nevytvoril špecializovaný vodný oddiel skautov, hoci členská základna vodáckeho odboru KČST sa takmer na 75% grupovala z činných, alebo "bývalých" tzv. "suhozemských" skautov. Podobne to bolo aj v Komárne. V Piešťanoch kde skauti "hostovali" v priestoroch lodenice KČST sa skautský duch tamojších vodných skautov veľmi skoro rozplynul v neskaútskom, hoci športove kvalitnom prostredí vodákov KČST.

S takouto nepriaznivou situáciou sa niekoľkokrát gaoberali aj zasadnutia slovenského tzv. "miestonácelníctva" ZJS.RČS, konkrétne tzv. Krajinskej skaut.rady. Jej apely pič nepomohli a neboli úspešné ani iniciatívy miestonácelníka ZJS.RČS gen.Klecanu, ktorý bol súčasne aj predsedom Svazu kanoistů ČSR. Zdanlivo vhodné podmienky splodenia ideálnej symbiózy medzi vodnými skautami a kanoistami-športovcami, nakoniec vyústili do utlmenia podstatnejšieho rozvoja vodného skautingu na Slovensku. Skautské oddiely ostali "dodavateľom" úspešných jedincov, ktorí sa potom uplatnili v športovej aj turistickej kanoistike, ale pre finančné a materiálové ťažkosťi v nutnom priestore slobodnejšieho rozvoja vodného skautingu nedošlo. Takto ostali na Slovensku v podstate len dve bázy vodného skautingu, každá s odlišným zázemím. V Bratislave to bol okruh finančne a ekonomicky silných sponzorov, ktorí tamojší vodný skauting podporovali, v Žiline a priľahlom Liptove, zase neexistovala tak vyhranená angažovanosť športovej kanoistiky, aby zámerné celkom zlikvidovala vodácku bázu skautingu. Vodácky šport nebol tak konkurenčne výrečný, aby v mene svojho rozvoja celkom dehenestoval kvality vodného skautingu a priestor nutný pre jeho existenciu.

Treba poznať pozadie úspešnej existencie bratislavského vodného skautingu. Jeho nevyžiadaní sponzori jednoducho rýchlo postrehli vhodnosť investovania svojich prostriedkov do materiálovej bázy vodných skautov. Tieto "investície" vo forme podpory finančnej aj

morálnej mali zabezpečiť značný príjem pozачlenení vodných skautov medzi aktívnych kanoistických pretekárov po ich prechode z "detského" - skautského veku do dospelosti. Takéto kalkulácie boli v tom čase vo svete bežné a v ich posadí treba vidieť aj výsadu na základe ktorej si bratislavskí vodní skauti mohli obstarat nákladnú /finačnú/ jachtu "Zláz" a absolvovať hromadné celý rad náročných ciest do zahraničia.

Čistý idealizmus detských duší bratislavských vodných skautov pravda takéto maklérske pozadie vôbec nevnímal. Opojení prostredím s dominujúcim faktorom slnka, vzduchu a vody, trávil každú voľnú chvíľu na vode, alebo pri práci v lezení. Do kenea roku 1931 mali Dunajčiaci na kente 28.928 uplávanych km, od vzniku druhého oddielu to bolo už vyše 90.000 km, teda úctyhodný počet aj pre európskych "morských vlkov".

V tom istom roku zopakoval ktorýsi pozemný oddiel katolíckych skautov vodné putovanie na pltiach po Váhu. Ústredie slovenských katolíckych skautov vydalo smernicu pre vytváranie vodných oddielov SKS, ale z dostupných prameňov nie je dokumentovateľný vznik žiadneho takého oddielu, asi preto, že nebolo k dispozícii športove zdatných vedcov, znalých špecifickú problematiku kanoistiky a vodnej turistiky.

Zatiaľ čo bratislavské prostredie mohlo využívať Dunaj a jeho prírodný rámec k rozvoju špecifickej vodnej formy skautingu v romanticky priateľivom prostredí dunajských ramiel a ich prírody, genéza vodného skautingu v žilinskom regióne vychádzala nie z podmienujúceho "vodného" faktoru, ale skôr zo starej žilinskej skautskej tradície, ktorá sa vodná športy len snažila "adaptovať" do svojho programového záujmu rozšírením penuky pre uplatnenie tzv. "skautského života", podľa vzoru aplikácie vodného skautingu v cudzine, teda pri plnom rešpektovaní skautskej podstaty činnosti, nie na pozadí prirátanej kanoistiky, alebo vodnej turistiky. Tento fakt zohral neskôr dôležitú úlohu v celkovej genéze slovenského vodného skautingu. Keď bratislavský vodný skauting celkom stratil svojej sponzorované výsadné postavenie, viedlo to nakoniec k jeho značnej stagnácii. Naopak v Žiline vodáctvo pomohlo značne k popularizácii skautingu a po vojne sa Žilina nakoniec stala centrom celého slovenského vodného skautingu.

V roku 1932 vznikel oddiel vodných skautov v Budatíne pri Žiline. O jeho vznik sa zaslúžila známa žilinská trojica vodáckov-skautov Boleček, Stern a Kekely. Tento oddiel sa zameral výlučne na závodnú kanoistiku. V septembri /25.9.-26.9.1932 žilinskí vodní skauti zorganizovali spolu s vodáckym odborom KČST Žilina a KČST Trenčín kanoistický závod "Dole Váhom" zo Žiliny do Trenčína. Váh bol vtedy ešte "divoká, splavná rieka", bez hydrocentrál a priehrad. Závodilo sa "v jednom záťahu" bez stápu, teda celú trasu od štartu až do cieľa museli závodníci prejsť naraz v jednom časovom úseku. Závodilo sa v kategórii skautskej a turistickej. Ako prví pod trenčiansky hrad priplávala loď skautských závodníkov Boleček-Kekely, vo "farbách" 1. odd. VS. Budatín. Na počesť víťazov stúpali na lodný stožiar tri vlajky: štátna československá, vlajka KČST a modrá vlajka s žltou paliou a kvetou-znakom vodných skautov. Takto sa vodní skauti dostali aj na Považí do povedomia športovej verejnosti. Spolu zavodilo 21 lodí.

V roku 1932 rozvinul vodácku činnosť aj ďalší oddiel vodných skautov v Piešťanoch. Piešťanskí skauti sa zúčastnili zatiaľ, ako pozorovatelia na diaľkovom závode Žilina-Trenčín. Chladná jesen rýchlo ukončila vodácku sezónu a tak už len 7.12.1932 usporiadali v piešťanskej kaviarni Central propagačný večierok, z ktorého zisk venovali na podporu vodného skautingu na Slovensku.

Začiatkom tridsiatych rokov bratislavskí Dunajčiaci získali od ktoréhoi bohatého podnikateľa významnú subvenciu, ktorú použili na rekonštrukciu svojej jachty. Pôvodná plachetnica dostal pomocný motor a generálnu opravu celého trupu lode. Takto zrekonštruované, zmotorizované plavidlo bolo zaregistrované u bratislavského plavebného kapitanátu pod menom "TULÁK".

V tom čase vznikol v Bratislave aj 3. oddiel /v skutočnosti bol len druhý odd./vodných skautov. Založil ho J. Nágel. Hneď od začiatku vykonával intenzívnu kanoistickú činnosť.

Okrem západného Slovenska sa vodní skauti presadili aj v Košiciach. V auguste 1933 tamojší 1. odd. VS. spolu s 1. oddielom košických rove-rov, uskutočnil mesačný letný tábor pri Hrabušiciach na východnom Slovensku. Tábor sa konal v rovnakom čase, ako svetové skautské Jam-boree v maďarskom Gödöllő, na ktorom vzbudili mimoriadnu pozornosť americkí, francúzski a maďarskí vodní skauti. Pretože z Košíc odišlo na krátkodobé návštevy Jamboree viac turnusov a všetci ich účastníci s nadšením hovorili o vodných skautoch, pôvodne plánovaný košický tábor pri Hrabušiciach sa predĺžil zo 14 dní na mesiac a jeho špecializovanou náplňou sa stal vodácky výcvik pre vymenované turnusy. Zaujímavé je, že Jamboree veľmi započobilo aj na žilinských vodných skautov. Tibor Stern, ktorý dovtedy "vodáčil" ako "pozemný" skaut sa po návrate z Gödöllő rozhodol celkom venovať vodnému skautingu. Koncom septembra 1933 /23.9. a 24.9./ usporiadali žilinskí vodní skauti už druhý ročník diaľkového kanoistického závodu zo Žiliny do Trenčína. Tohto sa v tzv. skautskej kategórii zúčastnilo už 11 lodí so skautskými posádkami zo všetkých slovenských oddielov vodných skautov.

V polovici tridsiatych rokov dosahoval už slovenský vodný skauting pozoruhodnú vodácku úroveň, predovšetkým skauti v Bratislave, Košiciach a Žiline-Budatíne. Najstarší bratislavskí vodní skauti mali už vtedy veľmi dobre fungujúci klub old skautov-16. klub OS-Dunajčák. Jeho príslušníci mali s motorizovanou jachtou Tulák a na kajakovoch či kanoe najazdených za 10 rokov od vzniku oddielu viac, ako 140.000 km po európskych vodných cestách. Podľa vzoru Dunajčákov sa "čínil" vodácky aj mladší bratislavský 3. odd. VS. V lete 1935 oddiel absolvoval diaľkovú plavbu z Bratislavy až do Carihradu v Turcku. Bol to pozoruhodný športový výkon, ktorý s úctou hodnotili aj neskautskí ostriehaní "vodní vlci". Bratislavský 3. odd. VS. za kratšiu dobu svojho trvania, ako ich vzor Dunajčiaci, najazdili do konca vodáckej sezony 1935 spolu 50.000 vodných kilometrov.

Žiaľ nie všetky slovenské oddiely vodných skautov vykonávali tak úspešnú vodácku činnosť. V Pleštanoch, kde boli pre vodné športy výborné podmienky, oddiel vodca oddielu a nástupcu nenašiel. Oddiel sa časom rozpadol. Rovnako rýchlo skončili neúspešné pokusy o vytvorenie oddielov VS v Ružomberku a Komárne, s tým rozdielom, že tieto sa nerozpadli ale prešli na pozemný skautský činnosť.

V apríli 1936 sa otázkami činnosti a rozvoja vodného skautingu na Slovensku zaoberalo zasadnutie Krajinskej skautskej rady. Generál Klecanda, z poverenia MNO apeloval na zavádzanie branných športov a hier do skautskej činnosti. Pražské náčelníctvo toto úsilie MNO s veľkým pochopením podporovalo, ale na Slovensku vodný skauting na podiv začal skôr stagnovať. Dôvod videli v nedostatku vodácky vycvičených skautských vodcov, pritom bolo pozoruhodné, že mnohé aktívnych skautských vodcov aj starších skautov vykonávalo vodné športy v rámci neskautských vodáckych klubov, predovšetkým v kanoistických oddieloch KČST. Bratislavskí a žilinskí vodní skauti sa pričínili o významnú propagáciu vodného skautingu pri príležitosti Krajinského skautského zjazdu v Bratislave v máji 1936. Krojovani vodní skauti v modrých košeliach vzbudili pozornosť verejnosti, ale slovenská skautská pospolitosť dávala prednosť pozemnej roman-

Ing.arch. Štefan Androvič: Vodný skauting na Slovensku. Jar 1989. Digitalizácia Uzlik, 52. O.S. Trenčín, apríl 2016.

tike, ktorá nebola natoľko závislá od nákladných materiálových možností. Treba poznamenať, že zatiaľ čo český skauting staval svoj lodný park predovšetkým na báze pramič, ktoré vyhovovali charakteru väčšiny českých riek, na Slovensku sa tieto pravidlá veľmi neosvedčili. Všetky slovenské rieky, okrem Dunaja, boli rýchle, dravé horské toky s relatívne plytkým prietokom v horných úsekoch. Plavba za takýchto podmienok na ťažších pramičoch bola obťažná a pre mladých adeptov vodáctva aj dosť nebezpečná. Preto sa slovenské skautské vodácke oddiely orientovali na ľahšie a pohyblivejšie pravidlá, kajaky a kánoe. Ich domácka výroba však nebola jednoduchá a kúpa odborne, profesionálne zhotovenej lode nebola lacná.

Od roku 1935 sa už dielkový závod Žilina-Trenčín nekonal. Nahradil ho kratší závod Nemšová-Trenčín, ktorý organizoval KČST-Trenčín. Tohto závodu sa niekoľkokrát zúčastnili žilinskí, budatínski aj bratislavskí vodní skauti, ale prioritné umiestnenia vodných skautov v týchto pretekoch už patrili len minulosti. Z roka na rok bolo skautských pretekárov menej, tí starší z Dunajčikov, čo závodili, jazdili už vo farbách vodáckych športových klubov. Za taký sa v 2. polovici tridsiatych rokov už všeobecne považoval aj bratislavský OS klub "Dunajčik".

Ako raritu československého vodného skautingu, ktorá má pôvod na Slovensku, treba spomenúť vznik oddielu vodných skautiek v Budatíne pri Žiline. Tento oddiel, registrovaný v ZJS.RČS, začal svoju činnosť v lete 1937, ale v dôsledku politického vývoja na Slovensku jeho existencia žiaľ netrvala dlhšie, ako jeden rok.

Slovenská autonómna vláda zakázala v novembri 1938 činnosť všetkých organizácií a spolok, ktoré neboli pod priamou politickou kontrolou Rudákov. Tak okrem katolíckych skautov zakázali aj všetky skautské organizácie. 4 členovia oddielov vodných skautov väčšinou prešli k vodáckym odbočkám KČST, bratislavskí "Dunajčiaci" sa oficiálne premenovali na DUNAJČIK-klub vodných športov. Tým sa uzatvorila predvojnová kapitola slovenského vodného skautingu.

Druhá, povojnová kapitola vodného skautingu na Slovensku začala v septembri 1945, keď pri Dočasnej skautskej rade vznikol "Vodný odbor" ako vrcholný riadiaci orgán pre vodných skautov na Slovensku. Tento "Vodný odbor" mal sídlo v Bratislave a viedol ho okresný náčelník ZJS.RČS zo Žiliny, Tibor Stern. V novembri 1945 bol na sneme slovenských skautov ustanovený "Slovenský Junák", ako nová skautská organizácia, ktorá nahradila starý Zväz skautov /ZJS.RČS/. Na tomto sneme Tibor Stern navrhol, aby sídlo slovenského vodného skautingu bolo formované, ako Hlavný kapitánat slov.vodných skautov a aby bolo premiestnené do Žiliny, keďže tam boli vodní skauti najaktívnejší. V Bratislave totiž hneď po vojne k rýchlej regenerácii vodného skautingu nedošlo. Sternov návrh mal do konca r.1945 prejednať plánovaný Hlavný stan Slovenského Junáka. Nakoniec k tomu nedošlo, pretože Slovenský Junák sa stal kolektívnym členom SSM a celá organizačná štruktúra sa vytvorila ináč.

V decembri 1945 vznikla v Trenčíne družina vodných skautov na popud predvojnového zborového vedcu ZJS.RČS v Trenčíne, Františka Gašparíka, ktorý bol zároveň veľmi aktívny vodák v KSTL a KČST. Družina vznikla zo starších skautov-roverov 1.a 3.pozemného oddielu, radcom sa stal Černý, po ňom Jarábek, vodáckym inštruktorom bol Fr. Gašparík. V Piešťanoch už po vojne k obnoveniu oddielu vodných skautov nedošlo, aj keď Fr.Gašparík z Trenčína odporúčal jeho vytvorenie svojim kolegom-vodákam z KSTL, bývalým skautom. V Žiline sa starí vodní skauti zo Žiliny a Budatína zgrupovali k novej činnosti už na jeseň 1945. Vtedy bolo však už po vodáckej sezóne, preto plnú činnosť oddiel začal pod vedením svojho kapitána Tibora Sterna až začiatkom mája 1946. Približne v rovnakom čase sa vytvoril aj oddiel vodných skautov vo Zvolene, ktorý viedol jeho kapitán J.Krejčí. Trenčiansku družinu vodných skautov prevzal vo vedení Gusto Hamaj. Družina sa zúčastnila zborového tábora trenčianskych skautov

na Vlára. Tábor viedol František Gašparík. Vodní skauti so svojimi placatými námorníckymi čiapkami boli atrakciou tábora. Hneď po jeho skončení sa síce vytvoril formálne nový vodný oddiel, avšak v skutočnosti ostala len pôvodná družina, početne sa nerozšíril. Cez zimu 1946-1947 nevyvíjal žiadnu činnosť, bolo to už mimo letnej vodáckej sezóny a na jar 1947 sa trenčianski vodní skauti celkom rozšírili do iných skautských oddielov.

Do novej registrácie pre rok 1947 už teda trenčiansky oddiel VS nebol prihlásený. Na celom Slovensku boli pre rok 1947 registrované tieto oddiely VS: Žilina, Zvolen, Slovenská Ľupča, Banská Bystrica, Ružomberok a Liptovský Mikuláš. Žilinský a budatínsky oddiel splynuli. Žilina: Spojený oddiel VS viedol Tibor Stern, prístav bol v Budatíne, klubovna v Žiline. Oddiel patril do žilinského zboru SJ.

Zvolen: Oddiel. kapitán bol Ján Krejčí, zamestnanec Zoltán Stadtrucker. Oddiel patril do zvolenského zboru SJ, vo Zvolene mal prístav aj klubovnu. V júni 1947, pri prvom výročí svojej existencie, mal oddiel 12 členov, viedli ho Krejčí, Stadtrucker a Marín. Mali vlastnú klubovnu, dve pramice a dva kajaky.

Slovenská Ľupča: Oddiel VS založil a viedol veliteľ stanice ZNB, Jule Kekely, odchovanec budatínskeho odd. VS.

Ružomberok: Aj tento oddiel vznikol pod "patronátom" žilinských VS. Ako kapitán odd. je uvedený Vlado Lomen.

Liptovský Mikuláš: Oddiel vznikol na impulz kapitána žilinských VS Tibora Sterna, ale po celý rok 1947 sa ešte len formoval.

Banská Bystrica: 1. odd. VS. viedol, ako kapitán Pavel Bakoš. Počet registrovaných členov na r. 1947 nie je uvedený, prístav: Ban. Bystrica.

Trenčín: Družina Vlkov z pozem. 1. odd. Trenčín sa začala orientovať na vodáctvo. V septembri 1947 ohlásil radca družiny Dušan Šínsky jej zmenu na VS, ale pre rok 1947 už takté registrovaní neboli. V zime 1947/48 družina postavila polopramicu, tzv. "škuner" s názvom ČUKČO a podľa získaných skúseností sa rozhodli stavať 5 člnov typy kánoe. Celú materiálňu aj technickú prípravu stavby si chlapci zabezpečovali sami. Stavba lodí typu kánoe bola náročnejšia, ako stavba jednoduchých pramic. Ani zo starých vodákov KSTL nikto nemal s podobnou stavbou lodí skúsenosti, preto sa len experimentovalo, podľa literatúry, opisujúcej zálesácke stavby tohto typu lodí v Kanade. Najprv sa zhotovilo tzv. kopyty, na ktorom sa zostavovali rebrové kostre lodí, ktoré sa potom pokrývali dýhou, ošlepenou plátnom. Vznikli tak pomerne ľahké a rýchle plavidlá, schopné manévrovania na prudkých horákych tokoch.

V pôvodnej družine Vlkov boli štyria študenti a štyria uční. Do jari, keď začali systematickú vodácku prípravu, pribudli ďalší traja členovia. Okrem stavby člnov začali "Vlci" už skoro na jar 1948 stavať pod Ostrým vrchom pri Soblahove aj zrubevú zálesácku chatu. Bola zhotovená tradičnou kanadskou technikou z otesaných guľáčov celých kmenov, teda znova neľahká a technicky náročná práca.

Koncom júna 1948 sa družina oddelila od 1. odd. a vytvorila samostatný 1. odd. vodných skautov-Trenčín. Kapitánom odd. sa stal bývalý radca "Vlkov", Dušan Šínsky. V zime 1948/49 oddiel pribral ďalších členov z iných trenčianskych skautských oddielov. Skladba sa tak rozšírila organizačne na dve početné družiny. Z vyradeného člnového materiálu vodáckeho oddielu KSTL dostali skauti ďalšie dva kajaky, s ktorými na jar 1949 mohli začať pomerne intenzívnu vodácku činnosť. Tá skutočne začala, len čo zišli na Váhu Lady. Koncom apríla však počas povodňovej záplavy oddiel prišiel o pramicu ČUKČO /rozlomili ju pri pravej o piller Železn. mostu v Trenčíne/ a v máji bol zrušený kajak ŽUZA, ktorý bol vzhľadom na vek a technický stav už nebezpečný pre plavbu. Do oddielu pribudli do leta ďalší 4 členovia, čo pomohlo k rýchlejšej dostavbe kánoí. Tie dohotovili ešte pred letnými prázdninami a v polovici augusta 1949 oddiel absolvoval na novozhotovených člnoch diaľkovú plavbu z Liptovského Hrádku do Trenčína. Plavba dopadla dobre a v tom čase to bolo vari najvýznamnejšie podujatie vodných skautov na Slovensku. Treba však poznamenať, že trenčiansky oddiel VS nebol na rok 1949 registrovaný.

Ing.arch., Štefan Androvčí: Vodný skauting na Slovensku. Jar 1989. Digitalizácia Uzlišk, 52. O. S. Trenčín, apríl 2016.

Situácia slovenského vodného skautingu bola problematická už od jari 1948, kedy boli schválené tzv. "zásady začlenenia Junáka do ČSM". V lete 1948 sa začali tvoriť tzv. "Pionierske oddiely Junáka", čo už jednoznačne smerovalo ku globálnej likvidácii skautingu v CSR. V tom čase bol skautský domov v chatke, postavený na pozemku lodenice KSTL pri Váhu. Tam mal svoju klubovnu aj základnu tiež vodný oddiel. Pod tlakom politického vývoja sa však pomaly začala vytrácať kontinuita skautského života. Väčšina starých skautov prestala chodiť do skautského domova, občas sa ukázali len tí činovníci, ktorí súčasne vykonávali vodácky šport na neďalekej lodenici KSTL. Trenčianske skautské oddiely ostali bez vodcov a ich organizovaná skautská činnosť postupne ustávala. Len u vodných skautov sa stále niečo dialo, stále tam bolo dosť práce, preto bol len prirodzený preliv členov do tohto oddielu. Nikde neregistrovaný oddiel si však vytvoril vlastné pravidlá činnosti, ktoré celkom nezodpovedali regulérnym zásadám činnosti skautského oddielu.

Chaos a nekoncepcnosť vyvrcholili celoštátnym zjazdom vodných skautov v Kolíne v septembri 1948. Zjazd bol politicky ostro napadnutý a po jeho skončení bol vodný skauting prve zložkou organizovaného čs. skautského hnutia, na ktorý politické orgány vyvinuli veľký likvidačný nátlak. V tom čase väčšina českých oddielov VS prešla do telovýchovy, kde sa preorientovali na závodnú kanoistiku. Na Slovensku to boli skôr len jediní, v podstate sa všetky slovenské oddiely VS v krátkom čase rozišli, okrem oddielu trenčianskeho. Začal silný ideologický tlak na likvidáciu skautingu, ktorý v kľúčovej vtedajšej stalinovej politike označoval skauting a jeho príslušníkov za najhorších nepriateľov zriadenia, agentov imperialismu, atď. Skauti sa tak stali terčom nevyberaných útokov a mnohí už z existenčných dôvodov sa ku skautingu radšej ani nehlásili. Pod dojom osobných perzekúcií sa začali množiť úteky za hranice. Súčasne v nemeckom tábore čs. uprchlíkov v Jägerhofe vznikol prvý čs. exilový skautský oddiel. Pretože po kolínskom zjazde vodných skautov sa títo dostali do stredu nevyberaných kritických výpadov, situácia začínala byť až veľmi kritická. Ústredie Junáka v Bratislave prestalo fungovať, jeho náhrada tzv. akčným výberom bola skôr administratívneho charakteru. Nedostatok informácií a inštrukcií z ústredia, neistota a nervozita len zvyšovali. Preto trenčiansky oddiel VS cestou jedného svojho člena, ktorý študoval na staveb. priemyslovej v Bratislave, získal kontakt na bratislavský vodácky klub "Dunajčák", teda býv. odd. VS. Prostredníctvom členov tohto klubu sa získali ďalšie kontakty až na hlavný kapitanát vodných skautov v Prahe, dúfajúc, že aspoň odiaľ sa im dostane hoci len morálnej podpory. HKVS však tiež prežíval krízu, sám fungoval už iba pololegálne, pomôcť teda nemohol. Odtiaľ, z HKVS prišli spravy o perzekúcií skautských činovníkov v Prahe. To bol koniec všetkým nádejam na zachovanie skautingu.

V ovzduší postupne narastajúcej nervozity sa vekove najstaršia časť pôvodnej družiny "Vlkov" z jadra 1. odd. VS, rozhodla emigrovať za hranice. Útek pripravoval Dušan Sínsky, kapitan oddielu, po konšpiratívnej linke cez neznáme osoby v Bratislave a Prahe. K úteku došlo v lete 1950 južne od Jindřich. Hradca, medzi Čes. Velenicami a rak. Gmündom. Skauti prekročili čs. hranice, avšak v rak. pohraničí pásmo boli zaistení rakúskou hliadkou Grenzschutzs. V nedorozumení došlo ku streľbe, pri ktorej bol Dušan Sínsky nešťastne zastrelený. Ostatných emigrantov rakúske orgány vydali čs. úradom. Po síde v Bratislave si všetci odsedeli niekoľko ročných tresty v Plzni-Bory a v Jáchymove. Takto tragicky skončil posledný existujúci oddiel VS. Druhé obdobie sloven. vodného skautingu žiaľ netrvalo dlho a v krátkom čase nebol možné podchytiť rastúci záujem mládeže o vod. skauting. Určite sa vyskytli mnohé organizačné aj metodické nedostatky, ale tie bolo možné vyriešiť, nebyt politických antiskautských tlakov smerujúcich k absolútnej likvidácii Junáka. Ich pozadie bolo jednoznačne motivované netolerantnou demagogickou snahou, ktorá v konečnom dôsledku vzbudila len odpor a vzdor. Ten v prípade popísaného úteku skončil tragicky.